

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bibliotheca Rhetorum

In Quo Orationes Sacrae, & Panegyricae

Le Jay, Gabriel François

Ingolstadij, 1726

De relapsu in peccatum. Oratio XVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71028)

DE RELAPSU
IN PECCATUM.
ORATIO XVI.

Cum immundus Spiritus exierit ab homine, ambulat per loca inaquosa quærens requiem, & non inveniens dicit, revertar in domum meam, unde exivi; & cum venerit, invenit eam scopis mundatam & ornata. Tunc vadit & assuvit septem alios Spiritus nequiores se, & ingressi habitant ibi, & sunt novissima hominis illius pejora prioribus. Luc. cap. II.

Satis opinor intelligitis, Adolescentes, ex illis vocibus, quas huic Orationi præfigo, futurum hoc mihi hodiernæ cohortationis argumentum; quàm metuendum sit, post recuperatam facris in mysterijs Dei gratiam & abjurata crimina, iisdem rursus immergi, & tam solennia Sacramenta novo perduellionis flagitio polluere. Cujus utinam sceleris atrocitatem sic explicare vobis possim, ut si, quæ diximus nuper de Perseverantiæ Christianæ necessitate, minùs apud animos vestros ponderis habuissent, quæ dicturus sum hodie de iteratis relapsibus vos à peccando deinceps deterreat.

Mihi

Mihi igitur nunc sermo est cum ijs Adolescentibus (saxit Deus, nemo hic sit, ad quem talis oratio pertineat) mihi, inquam, nunc sermo est cum ijs, qui repetitis flagitijs, implicant se se, & perpetuas surgendi, relabendique vices exercent. Quibus ego Theologorum omnium unanimi sententiâ fretus, sanctorum Patrum terribilibus anathematis munitus, ipsis Spiritûs sancti oraculis confirmatus supremum illud, decretoriûmque iudicium pronuncio, aditum pœnè omnem ad pœnitentiam, salutemque ipsis præcludi.

Quærit Chrysostomus, difficiliusne sit illæsam, intactamque ab omni lethifera labe integritatem toto vitæ tempore conservare, quàm inflicto semel per peccatum vulnere facere medicinam. Facilem habet quæstio illa primò aspectu explicationem. Quid enim magis obvium, quid magis in promptu est, quàm ad Pœnitentiæ Sacramentum recurrere, si quando peccare contigerit; at verò quantæ molis est ita se tueri adversus eas, quibus hæc vitæ obnoxia est, peccandi illecebras atque incitationes, nunquam ut, dum vives, tentationi succumbas. Res aliter tamen se habet; subjicit Chrysostomus; neque satis dici potest, quàm turpiter hallucinentur illi, qui post graves, iteratosque lapsus facilem sibi ad veram pœnitentiam aditum fore confidunt. Imò persuadeant illi sibi, nihil esse tam operosum, quàm ut verè ac sincerè, quemadmodum necesse est, ad impetrandam ejusmodi peccatorum veniam, ipsos pœniteat. Hujus porrò difficultatis, triplicem, quam subjicio, rationem accipite. Primum difficultatis caput à Dæmone, alterum ab ipso peccante, tertium à Deo ipso proficiscitur.

P A R S. I.

Ajo Dæmonem post iteratos lapsus gravissimum

mum esse ad veram poenitentiam obicem. Quam-
 obrem id dicam, non ex hominum testimonijs, sed
 ex ipsius Christi oraculis intelligite. Ille, ille vos
 doceat, quàm sit misera, quàm funesta, quàm de-
 sperata relapsi peccatoris conditio. Cum est eje-
 ctus ab homine Spiritus immundus, inquit Chri-
 stus, si redit in idem hospitium, *assumit septem alios*
spiritus nequiores se. ibique simul omnes habitant, & sunt
novissima hominis illius pejora prioribus. Cum peccasti
 primùm, Adolescens Christiane, cum tentationis
 turpissimæ victus illecebris, vel nequioris socij col-
 loquio aut exemplo ad flagitium illectus admi-
 sisti fœdam illam libidinem, quâ vitiata cordis
 tui integritas est, unus in te Spiritus immundus erat,
 at cum post ejectionem sævum illum hospitem eadem
 te maculâ contaminasti, redit idem immundus
 Spiritus cum septem alijs nequioribus, & facta sunt
 novissima tua pejora prioribus; facta est posterior
 conditio tua priore longè deterior. Irrumpunt
 enim in animam tuam pessimi Spiritus, illam spoli-
 ant, prædantur, expilant. Cur autem ille septem
 nequiores adducit Spiritus? Nimirum ut ulciscatur
 fugam. Ulciscitur autem quot modis, Deus immor-
 talis! furorum omnium facibus, quas accendit,
 omnium libidinum sordibus, quas allinit, omnium
 maculis & inquinamentis scelerum, quæ coactervat,
 sævissimâ & turpissimâ servitute, cui mancipat. *In*
ejusmodi hominibus, inquit Augustinus, *Diabolus tan-*
quam in mancipijs suis operatur; regit eos ad arbitrium,
 & novo illo auctus satellitio jam validior, robusti-
 orque factus tyrannidem exercet durissimam: ni-
 hil nisi ex ejus imperio instinctuque geritur. Quid-
 quid agis, miserrime adolescens, quidquid cogi-
 tas, quidquid loqueris, hoc dictante ac præscri-
 bente Satana cogitas, loqueris, agis: te ductor in-
 felicissimus ad modum segnissimæ cujusdam pecudis
 aurigatur.

N

Quàm

Quàm procul ab ijs, qui aguntur à Dei Spiritu, neque nisi ex ejus præscripto quidquam aggrediuntur. *Vivo ego jam non ego*, inquebat olim Paulus, *Sic ut verò in me Christus*. Gal. 2. Tu verò qui novis recentibusque flagitijs immane Dæmonum satellitium in pectus tuum admisisti; dic Adolefcens infelicissime, si quis esses ejusmodi, vivo ego jam non ego, vivit verò in me Dæmon; quidquid spiro, quidquid meditor, Dæmonis opus est, hoc agor Spiritu. Vivebat quidem in te Dæmon, cum prima peccata commisisses, sed languidior quodammodo, sed infirmior; sed qui ejici facile posset: jam adjuncto sibi nequiorum Spirituum comitatu, robustior vividiorque vivit in te, ciet motus omnes, torquet oculos, linguam movet, auribus insidet, membra omnia moderatur. Præest mentis tuæ imaginibus; has recondit, illas explicat, perturbat alias: illius judicio æstimas omnia, illius nutu optas & eligis. Illa cogitatio prava, quâ tantopere delectaris, non tua, sed Satanæ cogitatio est; verba illa obscæna, quæ profundis, verba sunt Satanæ; illi contuitus, illæ cupiditates Satanæ sunt. Hoc si crederes, ijs certè non tam jucundè pascereris, contremisceres ad earum occasiones levissimas, in te vivit Dæmon, & nescis, te obsidet, te regit, te possidet, & ignoras?

Miraris, Adolefcens miserrime, si, subortis quandòque melioris vitæ desiderijs, medios inter nifus langues ac deficis; si, quibus olim adversus peccatum concitabâre stimulis, ijsdem jam penitus obdurescis, si, quæ olim teneram mentem, neque dum flagitijs gravioribus perviam percellerant metuenda Dei omnipotentis judicia, eadem nullum apud te pondus, nullum momentum obtinent. An igitur ignoras, quia durus ille moderator, cujus ad arbitrium nutumque circumduceris, prohibet, ne bene monentis & à peccato dehortantis

tantis gratiæ motibus obsequaris; ne turpissimæ illius servitutis, cujus te iugo mancipavit, pœniteat; ne perniciosæ semitæ, quàm decurris, miserabilem exitum pervideas; vivit nimirum in te Dæmon, & cum eo vivunt septem Spiritus nequissimi. Dominantur illi tibi, & arcem cordis tui, quæ prius à Deo expugnata fuerat, tam validis, tamque firmis aggeribus muniunt, aditus omnes tam diligenter custodiunt, ut jam invicta & inaccessible sit: aures, oculos ita obstruunt, ut ea ferire neque sacrorum luminum fulgura, neque concionum tonitrua possint, nullus salutis, nullus æternitatis sensus superest; projecta perditæque omnia.

Videte igitur, Adolescentes, ne vos durissimo tot tyrannorum imperio permittatis. Si summo Dei omnipotentis beneficio in Christianam libertatem asserui estis, si vincula vestra dirupistis, si turpissimum iugum excussistis, cavete, ne iteratis iisdem criminibus in turpiorem servitutem incidatis. Dæmonem abjecistis, expulistis, ejecistis; at scitote futurum, nisi eadem perpetrandi flagitia finem faciatis, ut non eundem tantum Dæmonem, sed septem alios ipso nequiores vincendos ac superandos habeatis.

II. P A R S.

Jam alterum prosequamur difficultatis caput. Adolescentes, quod ab ijs ipsis oritur, qui peptuis surgendi relabendique vicibus ævum exigunt. Quod usu venire quotidie videmus, ut earum rerum, quæ sæpius exercentur, sensim contrahantur habitus, quibus ad res easdem deinceps agitandas non facilius modò, sed naturali quodam impetu animi inclinantur; id sanè multò frequentius accidere solet ijs, qui se repetitis flagitijs contaminant, eoque procliviùs prava contrahunt ha-

N 2

bitus

bitus ipsâ consuetudine peccandi, quod incitationibus vulgò motibus hominum indoles ad malum incitatur. Quantum sit porrò, quàm grave ad veram pœnitentiam sinceramque ad Deum conversionem impedimentum prava quælibet consuetudo, nemo satis intelligat, aut explicare possit, nisi qui vim illius propè insuperabilem sit expertus. Faxit Deus, Adolescentes carissimi, ut vestro ipsi periculo nullius unquam cupiditatis tyrannidem comprobetis. Hæc enim ubi semel diuturnitate temporis confirmata altissimas in corde radices egit, vix ac ne vix quidem illius extirpandæ libera facultas relinquatur. Nam sic illa vires mentis corporisque debilitat, sic enervat animos, sic totum hominem pessumdat ac labefactat; ut, quantumcumque durissimum servitutis jugum excutere velle videatur, medijs in conatibus æger deficiat, neque se ab assuetis lapsibus continere possit. Frustra sis ipse, nam quoties sacris in Literis inutilem ac supervacaneam apud homines ejusmodi fuisse benevolentiaæ tuæ vim conquestus es, ô Deus, frustra sis, inquam, si blandissimis gratiaæ tuæ illecebris animam turpissimæ servituti mancipatam revocare ad obsequium volueris. Quanta, quanta sit cœlestis luminis efficacia ad densissimas quasque tenebras dissipandas, non discutunt tamen caliginem illam opacæ noctis, quam peccandi consuetudo obduxit: vel si perstricti nonnunquam oculi splendore divinae claritatis deformatam peccatorum multitudine animæ faciem respicere incipiunt, mox offusi denuò falsis cupiditatis pravae fulgoribus in pristinam cœcitatem relabuntur.

Augustinum audite, Adolescentes, & ab ipso perdiscite, quantæ sit molis consuetudinem multiplici lapsu confirmatam aliquando deponere. *Jam dudum erat, cum instante internis gratiaæ suæ motibus Deo, & ingeminante pudoris ac timoris flagrantibus*

suis se Augustinus, ut ipsius verbis utar, volutabat in vinculis, donec abrumperentur. At quàm irritò exitu quàm infelici, quàm nullo! Vix aliqua melioris vitæ desideria conceperat, cum primo in ortu suffocabantur illa; & ipse prioris vitæ captus illecebris pristinae consuetudini gerere morem cogebatur. Retinebant me nuga nugarum, inquit August. fatalem habitus pravi necessitatem exostulans, Retinebant me nuga nugarum, & vanitates vanitatum & succutiebant vestem meam carneam & submurmurabant, dimittisne nos? & à momento isto non erimus tecum ultra in aeternum, & à momento isto non tibi licebit hoc & illud ultra in aeternum? Nitebatur ille quidem stimulantibus ad saniora aspirantis gratiæ aculeis evellere plantam flagitiorum è cæno, sed medijs in conatibus deficiens eodem revolvebatur, prævalente, ut ipse subjicit, pravæ cupiditatis pondere. Retardabant me cunctantem abripere atque excutere me ab eis, & transilire quò vocabar, cum diceret mihi consuetudo violenta sine istis vivere poteris? Sentiebam me ab ijs teneri, & jactabam voces miserabiles, quandiu, quandiu? cras, cras: & non erat cras. Ligatus enim eram non ferro alieno, sed ferreâ meâ voluntate & ex consuetudine peccandi facta erat mihi quedam quasi peccandi necessitas. Ita de se loquitur Augustinus, & quàm expertus erat in disrumpendis suis vinculis difficultatem, nativis, ut videtis, coloribus ac sine fuce expressit. Idem vos labor manet, Adolescentes, eosdem in dissolvendis illis nexibus, quibus vos voluptatum illecebræ implicuerint, obices experiemini. At longè dissimili exitu, mihi credite; quod enim Augustino præter consuetas providentiæ suæ leges Deus liberaliter indulgit, temeritatis inconsultæ sit, id vobis polliceri.

Agite igitur, Adolescentes, nunc exiffimate aut standum vobis in eâ, quam accepistis, gratiâ,

aut nunquam; nunc à peccando vobis temperandum esse, aut in peccatis vestris moriendum. At enim non possum, inquires; non potes? an conatum & nisum omnem aliquando exeruisti? an medicinam morbo tuo idoneam attulisti? an novissimorum memoriam frequenter animo retractasti? Non fecisti; alioqui fluctuantem jamdudum virtutem inter & vitia voluntatem confirmâsses. *Æternum illud & non violabile sancti Spiritûs oraculum, memorare novissima tua, & in æternum non peccabis.* Eccles. 7. An id unquam seridè & enixè in nomine Jesu postulasti? at ille, *Amen dico vobis, si quis perierit patrem in nomine meo, dabit vobis.* Joan. 6. Vocare has voces in dubium non potes, quin Evangelium omne convellas. Et qui ne conatus quidem es; qui hæc tam prompta tamque parabilia remedia non adhibuisti, etiam te minimè posse causaberis? Deinde præstitisti cætera, quæ tuæ potestatis erant? fugisti improborum societatem, oculos à lascivis contuitibus, ab impuris imaginibus, à voluminibus obscænis, aures à flagitiosis sermonibus, linguam à verbis petulantibus, à turpibus cantilenis abstinuisti? hæc qui non feceris, qui medijs in occasionibus criminum immerfus vivas, miraris unde tot ad malum illices, unde tanta natura; propensio? & dum hæc non amputas, meritò luges imbecilliores esse vires tuas, quàm ut à peccando temperare possis. Ut ut est, reponis, non possum; non potes? Ergo æternum peristi. Quid videtur hæc mea sententia durior? arbitrum te volo: cur non potes? quia difficile est nimirum: at quò peccabis frequentius, hoc difficilius erit à peccando abstinere. Firmabitur consuetudo mala, tæque suis illigatum nexibus stringet arcètius: quò progredieris magis, hoc magis difficultas crescet; &, qui difficultate jam impediris, frustra eandem, cum creverit, superandam esse existimes.

Nun-

Nunquam poteris, mihi crede, si jam non potes. Alterum igitur amborum statue: vel cessa conqueri te non posse, vel fatere hoc ipso omnem à te salutis fiduciam exui, abjicique. Quanquam spes est, ad futura quædam uberiora divinæ gratiæ subsidia, quibus adjutus inveteratum malum facilius corrigas. Hæc porro spes, quàm inanis, quàm irrita sit, operæ pretium est expendere.

III. P A R S.

Est hoc miserabile conditionis humanæ fatum, ut, cum propriâ quisque voluntate facere peccatum possit, idem emendare, ut par est, nisi Deus adjuvet, minimè valeat. Devolvimur vitiorum in cœnum innato quodam infirmitatis acti pondere; at emergere inde feliciter, nisi Deus auxiliatricem tetenderit manum, non sufficimus. Ruimus ipsi præcipites pravitatis in semitam, at revocare ex eâ gradum, & meliorem sectari viam, nisi se viæ comitem ac ducem Deus præbuerit, non licet. Denique quantacumque sit amabilitas in Deo, quantacumque ad rapiendas nostras ad se voluntates habeat illecebras, ab eo tamen mentis oculos affectusque cordis, pro malæ libertatis arbitrio, plerumque avertimus: eundem verò mutatâ in melius inclinatione voluntatis requirere, & totis animi nostri viribus amantem redamare, non est sic positum in nostra potestate, ut prævenire motum aspirantis gratiæ valeamus. Hæc cum vera sint, dico homini relapso sæpius in eadem peccata nullum relinquî sperandi locum, fore ut emergendi aliquando à peccatis gratiam à Deo consequatur.

Verùm, inquires, cur peccatori post relapsus etiam multiplices impetrandæ olim veniæ spem adimis? cur infinitam Dei omnipotentis misericordiam limitibus circumscribis? cur Christi sanguinem non unius tantum mundi, sed plurium flagi-

tijs abluendis parem ita deprimis atque elevas? Audi, audi, quisquis receptam Dei gratiam tam nihili pendis, ut eandem novorum scelerum monstros proficiuas; intellige nunc demum, quamobrem incircumscriptam ex se se divinæ bonitatis amplitudinem tu ipse restringas. Gemina scilicet iteratis lapsibus adhærescit labes, quam odit ex æquo Deus, ingrati ac perfidi animi vitium dico. Ingratum te, perfidum te exhibes, quoties expiatis Pœnitentiæ Sacramento flagitijs, eadem rursus admittere non dubitas.

Age: quàm ingrati est animi, eum, à quo veniam obtinueras, novis injurijs laceffere, eum, qui, cum perdere te æternum posset, cum reum Majestatis teneret, cum supplicium tuum divina urgeret justitia, & libens indulgit, & injurijs tuis non supplicia, sed beneficia rependit. Hunc qui offenderit, nonne in ipsam Dei clementiam ac pietatem injuriosum esse necesse est? Vide enim verò, miserrime Adolescens, quousque processerit ingrati cordis tui perversitas. Tu peccus illud, quod Deus infusâ gratiâ dedicaverat, suumque sacrarium voluerat esse, Dæmoni consecrasti. Tu Dei Templum in teterrimæ belluæ spelæum ac cubile commutasti; tu opes illius omnes, quibus animam tuam ornaverat, savissimi prædonis furori permisisti: tu Dei Dæmonisque consuetudinem prius expertus, quasi æstimatis utrinque rationibus, Deo remisisti nuntium, ut Satanam sectarere.

Jam verò quanta id ipsum perfidiæ est? Promiseras enim, certè promiseras, sacramentique religione Sanctissimâ Sacerdotis ad pedes confirmaveras, nihil tale deinceps à te perpetrandum: æternam Deo fidem juraveras, quam si obstrinxisses homini, minimè violabilem credidisses. Verùm heu! quàm levi occasione, quàm tenui flatu & anhelitu dissoluta ac dissipata omnia illa sunt! si
Dei

Dei pietatem indulgentiamque sperneres, si pœniteret te acceptæ veniæ, si promissæ illi ac juratæ clientelæ pigeret; quid ageres? hoc unum quod agis modò; veniam illam flocci faceres, abjiceres; fragili voluptatis pretio commutares! pœnitet te pœnitentiæ tuæ, pœnitet te juratæ Deo fidelitatis.

An non æquum est vicissim, ut Deum condonatae tibi veniæ pœniteat, & ita pœniteat, ut eandem in posterum non sit concessurus. Tum enim verò animam ejusmodi Deus deserit, veluti sedem omnium maximè invisam, & nullo deinceps tempore revisendam. Hinc scelera sceleribus cumulari, occæcari mens, animus obdurescere, & ad terribilium quarumque rerum mentionem rigescere. Neque verò mirum adedè videatur, si tam graves à relapsis peccatoribus Deus repetat pœnas. *Nam si quis irritam faciens legem Moysi, inquit Paulus, sine ullâ commiseratione moritur; quanto magis putatis deteriora mereri supplicia, qui Filium Dei conculcaverit, & sanguinem testamenti pollutum auxerit, in quo sanctificatus, & spiritui gratiæ contumeliam fecerit.* Heb. 10. Quis ad isthæc verborum fulmina non perhorrescat? Expende voces illas diligenti attentoque animo, Adolescens, quisquis es, qui in eadem vitia relaberis. Nónne tu in gratiam receptus fueras? hanc habuisti pro nihilo: contumeliam fecisti Spiritui gratiæ, eumque turpiter abdicasti? Nónne tu in illo testamenti sanguine sanctificatus per pœnitentiam fueras? hunc sanguinem recenti illo crimine polluisti. Nónne se tibi totum dederat impenderatque Dei Filius? Hunc è pectore tuo tanquam è folio dejectum conculcasti, ut in ejus locum Dæmonem attolleres. Quantò, ut easdem Apostoli voces retexam, deteriora mereris supplicia, qui toties divinam in gratiam restitutus finem nullum facis

eadem crimina iterandi; quæ pars tibi pœnitentiæ, quæ spes veniæ impetrandæ superest?

Animos advertite ad aliam Apostoli sententiam, Adolescentes, & vim illius totam intelligite: *Voluntariè peccantibus*, inquit Paulus, *Ibid. post acceptam notitiam veritatis jam non relinquitur pro peccatis hostia, sed terribilis expectatio judicij & ignis amulatio.* Terribiles minæ, Adolescentes! *Iis non relinquitur pro peccatis hostia.* Hoc est, Christus vitima illa, quâ hominum generi placatur Deus, hostia illa, in quâ salutis nostræ summa est, ijs non proderit. Itaque, si Apostolo credimus, purgari non potest iteratum scelus, neque ullo sacrificio expiari. Magna infinita, immensa sunt Christi merita, sed hominibus illis non proderunt. Quid ergo illos manet? *terribilis quadam expectatio judicij & ignis amulatio.* Hæc una illorum pars est. Quod ne austerè magis, quàm verè dictum ab Apostolo puteris, ecce id plenioribus, magisque disertis verbis confirmat. *Impossibile est eos, qui semel illuminati sunt, & gustaverunt donum cœlestè, & participes facti sunt spiritûs sancti, & prolapsi sunt, rursus renovari ad pœnitentiam.*

Expendamus verba singula. *Impossibile est eos, qui semel illuminati sunt.* Illuminatus fueras; tenebras illas obscuramque caliginem, quam peccatum offuderat menti tuæ, lux divinæ gratiæ discusserat. *Et gustaverunt donum cœlestè,* gustaveras, totum se tibi Christus impenderat, ejus corpore refectus, ejus sanguine potus fueras. *Et participes facti sunt spiritûs sancti,* particeps factus fueras Spiritûs sancti, sedem in te suam, solium sacrariumque delegerat. *Et prolapsi sunt;* Prolapsus es miser; tu lucem illam sciens, volensque repetitis flagitijs extinxisti, te te iterum scœdissimis libidinum inquinamenti infecisti. *Impossibile est rursus renovari ad pœnitentiam;* actum est, conclamatum est, illumi-

nari

nari denud, gustare donum cœleste, Spiritûs sancti particeps fieri non poteris, perijisti.

Adde & fulmineam illam, quâ B. Petrus percussit recidivos peccatores, comminationem. *Melius*, inquit, *erat ijs non cognoscere viam iustitiæ, quàm post agnitionem retrorsum converti ab eo, quod illis traditum est, sancto mandato. 2. Pet. 2.* Ita res se habet, infelix Adolescens; melius tibi fuisset non emeruisse unquam ex illis fordibus, quibus implicitus adhærebas, quàm ablutum aquis Sacramentorum lustralibus ad easdem fæces remeasse. Satiùs fuisset non excepisse præcordijs Dominum JESUM, quàm expulsum turpiter abjecisse: non tam apertum adijisses salutis periculum, si nunquam fuisses consecutus reconciliationis gratiam, quàm acceptam toties contempsisse, prostituisse. Hæc attende ferid & meditare diligenter, qui graviores noxas confessus centies, in easdem tam sæpè, tam graviter, tam sine emendatione ulla prolaberis; qui per menses singulos sacratissimo Christi Corpore ac Sanguine pasceris, nec spiritalem hætenus vitam, quam cœlestis ille panis communicat, haurire potuisti: qui totius puritatis ac sanctitatis largitorem tot jam ab hinc annis hospitio excipis, nec ullam adhuc ex ipsius præsentia atque familiaritate castimoniam atque integritatis partem retulisti. Iterum repeto, infelix Adolescens, si quis es, ad quem isthæc Oratio pertineat, melius foret nunquam impetrasse te delictorum veniam, ad Sacramenta nunquam accessisse, quàm nullum ex impertita toties misericordia emolumentum, nullam utilitatem percepisse.

Quid si Spiritûs sancti oraculis Patrum quoque testimonia adjiciamus? *eorum*, inquit Bernardus, *qui peccant, antequam Deum noverint, antequam miserationes ejus experti sint, copiosa est redemptio; ast eorum, qui post conversionem suam peccatis convicti implicentur,*

cantur.

cantur. ingrati acceptæ gratiæ, & carnales facti; utique per paucos invenias, qui post hæc redeant in gradum præstinum, sed magis in sordibus positi sordescunt adhuc. Indulgentiâ indignus est, ait Chrysostomus, qui post veniam peccat; sanitate indignus est, qui post curam se vulnerat. Ubi emendatio nulla est, inquit Augustinus, nullam esse pœnitentiam necesse est. Infinitus sum, si singula, quæ sancti Patres in peccatorum recidivos torquent, fulmina recenseam. Fuit hæc communis eorum sententia vix ullam spem salutis illius superesse, qui intermissam peccandi consuetudinem repeterent; adeò divinam exhaustisse misericordiam videbantur!

Tamen itane verò sic conclamatum esse illius salutem, qui iteratæ prolapsionis sit reus, ut nullam divinæ misericordiæ partem sperare debeat? Adeòne rigidè ac severè sumenda sunt sancti Spiritûs, Patrûmque oracula, ut molliori interpretatione temperari non debeant? hocine credibile est, sic abjectos à Deo homines ejusmodi, ut impossibile sit eos veniam rursus impetrare? Equidem, scio, Adolescentes, non sic accipiendas esse voces illas, quasi iterata peccata nullâ ratione expientur. Error hic foret Ecclesiasticis Censuris jam pridem damnatus. Fateor cum Ecclesiæ Doctoribus locutum esse Paulum cæterôsque omnes hominum more, quibus, si quid operosum & valde difficile est, id fieri non posse dicitur. Idem est itaque ac si dixissent; tantæ molis est in integrum restitui homines eos, qui post receptam Dei gratiam ab eâ exciderint, ut sine peculiari ope, ut sine miraculo ac prodigio criminum suorum vinculis exsolvi nequeant.

Igitur eò recident res tuæ, te potissimum alloquor, qui in eadem peccata quotidie relaberis, qui à Christi castris in castra Satanæ perpetuò transfugis; servari poteris, reconciliari cum Deo, restitui

tui in Dei Gratiam poteris, sed sine miraculo, sine prodigio non poteris. Nimirum ad discutiendas dissipandasque mentis tuæ tenebras opus foret abundantiori quodam lumine: Deus illud non imperiet. Ad vincendam, molliendamque cordis tui duritiam speciale gratiæ genus accommodatum indoli, animique dispositionibus attemperatum requireres, illo carebis. Convertereris fortasse à pravâ, quam ingressus es, vitiorum semitâ, si uberior adesset divinæ opis subsidium; subsidio illo privaberis. Imò tam parcè opes illas Deus asperget scelerum tuorum diurnæque perfidiæ vindex, ut vix ullo divinarum rerum, vix salutis tuæ sensu movendus sis.

Vos verò, Adolescentes, tam funestam à vestris cervicibus perniciem avertite; si jam, uti confido, divinæ gratiæ facti estis participes, state porrò, neque pia consilia, aut irritamenta cupiditatis, aut voluptatis blanditiæ, aut sanctioris vitæ difficultates intervertant. Ita stringite divinam bonitatem, nunquam ut ab æternis ejus amplexibus avelli possitis.

